

Ο Νόαμ Τσόμσκι για την Παλαιστίνη, το Ισραήλ και το παγκόσμιο κράτος του

9-Απρ 2023

Ο διάσημος αμερικανός ακαδημαϊκός [μίλησε στο Al Jazeera για την καριέρα του και τις θέσεις που μετανιώνει που δεν πήρε στο παρελθόν.](#)

Ο Νόαμ Τσόμσκι, ο παγκοσμίου φήμης ακαδημαϊκός και γνωστός δημόσιος διανοούμενος και φιλόσοφος, συναντήθηκε με το **Al Jazeera** για να συζητήσει τον τρόπο με τον οποίο εξελίσσονται τα πράγματα τον τελευταίο καιρό στην περιοχή. Μοιράστηκε επίσης τις απόψεις του για τις αμαρτίες της κοινωνίας, αναμνηστικά από τα ταξίδια του και όσα θα ήθελε να είχε πει.

Δείτε και [__27-Οκτ-2023 Η Δύση προσπαθεί όχι μόνο να καταπνίξει αλλά και να ποινικοποιήσει όλη την Παλαιστινιακή αντίσταση.](#)

Al Jazeera: *Ο προφήτης Αμος – που έχετε αποκαλέσει τον αγαπημένο σας – μιλά για «τρεις αμαρτίες που θα συγχωρήσω και για την τέταρτη που δεν θα συγχωρήσω». Ποιες είναι οι αμαρτίες που βλέπετε να συσσωρεύονται στην κοινωνία;*

(σσ. Ο Αμώς είναι ένας από τους δώδεκα ονομαζόμενους μικρούς προφήτες της Εβραϊκής Βίβλου και της Χριστιανικής Παλαιάς Διαθήκης)

Τσόμσκι: Δεν έχουμε αρκετό χρόνο ...μακριά η συζήτηση. Ας ξεκινήσουμε με το προφανές. Είμαι βέβαιος ότι είστε εξοικειωμένοι με το **Doomsday Clock** του **Bulletin of Atomic Scientists**. Τώρα έχει μεταφερθεί στα **90 δευτερόλεπτα πριν τα μεσάνυχτα**.

σσ.

1. Το **Ρολόι της Κρίσης** είναι σύμβολο που αντιπροσωπεύει την πιθανότητα μιας ανθρωπογενούς παγκόσμιας καταστροφής, κατά τη γνώμη των μελών του **Bulletin of the Atomic Scientists**. Μα απαρχή το 1947, το ρολόι είναι μια μεταφορά για τις απειλές προς την ανθρωπότητα από τις ανεξέλεγκτες επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις. Μια υποθετική παγκόσμια καταστροφή αντιπροσωπεύεται από τα μεσάνυχτα στο ρολόι, με τη γνώμη του Bulletin για έναν αριθμό λεπτών ή δευτερολέπτων πριν από τα μεσάνυχτα, που αξιολογείται τον Ιανουάριο κάθε έτους. Οι κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν το ρολόι είναι ο πυρηνικός κίνδυνος και τελευταία η περίφημη, κλιματική αλλαγή.

2. συνειρμικά

Υπάρχει ακόμη ένα "**ρολόι του κόσμου (που) χτυπά μεσάνυχτα**" του **Μενέλαου Λουντέμη**, όπου λίγα χρόνια μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο ένα αεροπλάνο απογειώνεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες με προορισμό την Ευρώπη. Καθένας εκεί μέσα κουβαλά μαζί του την ιστορία του, συνυφασμένη -χωρίς να το ξέρει- με αυτήν του διπλανού του. Πέντε ζωές ξετυλιγονται μπροστά στα μάτια μας όπως το νήμα απ' το κουβάρι: ένα ηλικιωμένο ζευγάρι Εβραίων που κνηνηθήκαν και έχασαν τα παιδιά τους στα γερμανικά στρατόπεδα ένας Γερμανός ναζιστής που σκόρπισε χωρίς τύψεις τον θάνατο και τον τρόμο μια όμορφη Ιταλίδα που ερωτεύτηκε, αλλά τελικά βίωσε τη ματαίωση ένας Αμερικανός στρατιώτης που γυρνώντας από τον πόλεμο της Κορέας έχασε τη μνήμη του, αλλά και την ψυχή του κι ένας νεαρός Έλληνας λοστρόμος που πολέμησε με γενναιότητα. Όλοι αυτοί -και άλλοι, θύματα και θύτες- θα βρεθούν να πετούν πάνω απ' τη θάλασσα, μέσα σ' ένα αεροπλάνο που από στιγμή σε στιγμή θα πέσει...

Το ρολόι του κόσμου χτυπά μεσάνυχτα... Οι ήρωες του βιβλίου, τύποι καθημερινοί, με αγνά ιδανικά, οι οποίοι ξεχειλίζουν από ανθρωπιά κι αγάπη, γνωρίζουν από πρώτο χέρι τη βία, το μίσος και το έγκλημα. Η πορεία τους μοιάζει με μια αέναη θυσία στον βωμό της ελευθερίας των λαών και της αγάπης.

Τα μεσάνυχτα ως ο τερματισμός της ανθρώπινης εμπειρίας στη Γη, που κινείται προς την απειλή του πυρηνικού πολέμου. Η απειλή επικείμενης κλιματικής καταστροφής (σσ. άντε πάλι κόλλησε η βελόνα) αυξάνεται – το Ισραήλ θα είναι ένα από τα μεγαλύτερα θύματα.

Και οι ηγέτες μας, με τη μεγαλύτερη αμαρτία τους να τρέχουν προς την καταστροφή. Γιορτάζουμε την 20ή επέτειο από την εισβολή των ΗΠΑ στο Ιράκ... το χειρότερο έγκλημα του αιώνα, τιμάται εδώ. Το Αμερικανικό Ναυτικό μόλις παρήγγειλε το τελευταίας τεχνολογίας επιθετικό σκάφος του και το ονόμασε USS Fallujah σε ανάμνηση μιας από τις χειρότερες φρικαλεότητες της αμερικανικής επίθεσης. Η Φαλούτζα ήταν... μια όμορφη πόλη. Οι πεζοναύτες εισέβαλαν, την κατέστρεψαν, σκότωσαν χιλιάδες ανθρώπους... Άνθρωποι εξακολουθούν να πεθαίνουν από τα όπλα που χρησιμοποιήθηκαν με φώσφορο, απεμπλουτισμένο ουράνιο.

Είναι κάτι παραπάνω από φρικτό, είναι συμβολικό. Κοιτάξτε τα τελευταία 20 χρόνια, δείτε αν μπορείτε να βρείτε μια φράση οπουδήποτε κοντά στο mainstream που να λέει ότι η εισβολή στο Ιράκ ήταν έγκλημα – ήταν το χειρότερο έγκλημα του 20ού αιώνα. Η χειρότερη κριτική που μπορείς να κάνεις είναι ότι ήταν «λάθος». Έχει αναδιαμορφωθεί, και επικαιροποιείται για να παρουσιαστεί - ακόμη και από φιλελεύθερους σχολιαστές- ως μια αποτυχημένη προσπάθεια να σωθεί ο ιρακινός λαός από έναν κακό δικτάτορα, που δεν έχει καμία απολύτως σχέση με το γιατί ξεκίνησε ο πόλεμος.

Και επιπλέον, παραβλέπει ένα μικρό γεγονός ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες υποστήριξαν σθεναρά τον Σαντάμ Χουσεΐν κατά την περίοδο κατά την οποία διέπραξε τα πιο φρικτά εγκλήματά του, όπως η δηλητηρίαση Ιρακινών και η σφαγή της Χαλάμπτζα, τα χημικά όπλα, η δολοφονία εκατοντάδων χιλιάδων Ιρανών. Οι ΗΠΑ ήταν ευχαριστημένες, τον στήριξαν αμέσως.

Τώρα λοιπόν, η ιστορία ανακατασκευάζεται έτσι ώστε προσπαθήσαμε να «σώσουμε τους Ιρακινούς» από το άτομο που υποστηρίζαμε σθεναρά. Οι Ιρακινοί δεν φώναζαν ακριβώς για διάσωση από τη χώρα που είχε επιβάλει κυρώσεις τη δεκαετία του 1990, οι οποίες ήταν τόσο μοχθηρές και δολοφονικές που υπήρχαν κορυφαίοι διεθνείς διπλωμάτες που παραιτήθηκαν επειδή τις θεωρούσαν γενοκτονικές. Αλλά αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο οι τάξεις των διανοουμένων κατάφεραν να ανασυνθέσουν τα κρατικά εγκλήματα. Υπάρχουν άνθρωποι που αντιτίθενται. Δεν ακούς τη φωνή τους, είναι περιθωριοποιημένοι. Θέλετε να μάθετε για το USS Fallujah; Δεν πρόκειται να το διαβάσετε στον αμερικανικό Τύπο. Μπορείτε να το διαβάσετε σε κριτικά σχόλια γύρω από τα άκρα όπου άνθρωποι σαν εμένα μπόρεσαν να το μάθουν, όχι από τον αμερικανικό Τύπο, αλλά από το Al Jazeera.

Αλ Τζαζίρα: Λίγο μετά την εκλογή του Νετανιάχου το 1996, προβλέψατε ότι η μετάβαση από τους Εργατικούς στο Λικούντ θα ήταν περισσότερο στυλ παρά ουσία και ότι, τελικά, ο εξαιρετικά αμερικανοποιημένος Νετανιάχου θα προσαρμοστεί σε ένα στυλ πιο ευχάριστο για τους Αμερικανούς. Κοιτάζοντας πίσω στην εποχή του Νετανιάχου, είχατε δίκιο σε αυτές τις προβλέψεις;

Τσόμσκι: Για λίγα χρόνια, λίγο πολύ. Αλλά κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 2000, η πολιτική του Ισραήλ άλλαξε, ο Νετανιάχου κινήθηκε πολύ πιο δεξιά. Ξέρει ακόμα πώς να μιλήσει στους υποστηρικτές του στις Ηνωμένες Πολιτείες. Πρέπει να θυμάστε, πως η γνώμη στις ΗΠΑ σχετικά με το Ισραήλ έχει αλλάξει. Το Ισραήλ ήταν το αγαπημένο της φιλελεύθερης αμερικανικής εβραϊκής κοινότητας.

Λοιπόν, αυτό άρχισε να αλλάζει... τώρα, η κύρια υποστήριξη για το Ισραήλ είναι η ακροδεξιά ευαγγελική κοινότητα που έχει πολιτικοποιηθεί τα τελευταία 20 ή 30 χρόνια ως πολύ ισχυροί υποστηρικτές του Ισραήλ, κυρίως για ακραίους αντισιμιτικούς λόγους.

Εν τω μεταξύ, οι φιλελεύθεροι, οι φιλελεύθεροι δημοκράτες, έχουν απομακρυνθεί. Κοιτάξτε την τελευταία δημοσκόπηση: μεταξύ των Δημοκρατικών, υπάρχει περισσότερη συμπάθεια για τους Παλαιστίνιους παρά για το Ισραήλ. Ισχύει ιδιαίτερα για τους νεότερους, συμπεριλαμβανομένων των νεότερων Εβραίων.

Ο Νετανιάχου καταλαβαίνει τις Ηνωμένες Πολιτείες, επομένως απευθύνει σθεναρή έκκληση στην εκλογική του περιφέρεια στη δεξιά και την ακροδεξιά. Έτσι, όταν πήγε να μιλήσει σε μια κοινή σύνοδο του Κογκρέσου για να καταδικάσει την κίνηση του Ομπάμα να συνάψει κοινή συμφωνία με το Ιράν για τα πυρηνικά όπλα, μιλούσε στην αμερικανική κοινότητα που τον υποστηρίζει, τη δεξιά και την ακροδεξιά. Είναι επιδέξιος πολιτικός, έχει αλλάξει τακτική.

Al Jazeera: Έχετε πει ότι οι περισσότερες παράνομες ενέργειες του Ισραήλ είναι δυνατές μόνο λόγω της υποστήριξης των ΗΠΑ. Και όμως βλέπουμε τον Νετανιάχου να ντροπιάζει δημόσια το Δημοκρατικό Κόμμα με την ομιλία του ενώπιον του Κογκρέσου το 2015, μαζί με τη δημόσια υποστήριξή του για την επανεκλογή του Ντόναλντ Τραμπ το 2018. Και τον πόλεμο λέξεων της περασμένης εβδομάδας με τον Πρόεδρο Μπάιντεν. Γνωρίζει ο Νετανιάχου κάτι που δεν γνωρίζουμε για την πτώση της αμερικανικής παγκόσμιας ισχύος; Ή μήπως παίζει ένα στοίχημα στη συνεχιζόμενη δικομματική υποστήριξη των ΗΠΑ παρά τη συμπεριφορά του;

Τσόμοκι: Οι Ηνωμένες Πολιτείες διχάζονται όλο και περισσότερο – το ίδιο και το Ισραήλ. Αυτή είναι η πρώτη φορά που η ισραηλινή ηγεσία έρχεται ανοιχτά σε ρήξη με την ηγεσία των ΗΠΑ... όταν ο Smotrich και ο Ben-Gvir και μερικές φορές ο Netanyahu λένε: «Απλώς θα αγνοήσουμε αυτό που θέλετε», ανοιχτά και ευθαρσώς στην αμερικανική ηγεσία, αυτό είναι νέο.

Πρόσφατα, μπορεί να μην άρεσε στο Ισραήλ οι πολιτικές των ΗΠΑ, αλλά όταν οι Ηνωμένες Πολιτείες απαιτούσαν να κάνουν κάτι, θα το έκαναν. Αυτό ίσχυε για κάθε πρόεδρο των ΗΠΑ μέχρι τον Ομπάμα. Ο Τραμπ, φυσικά, έκανε τα πάντα για να προσφέρει στο Ισραήλ ό,τι ήθελε, ερωτευμένος με την ισραηλινή δύναμη, τη βία και την καταστολή. Αναγνώρισε την προσάρτηση στα Υψίπεδα του Γκολάν, την προσάρτηση της Ιερουσαλήμ, υποστήριξε τις πολιτικές εποικισμών που παραβιάζουν όχι μόνο το διεθνές δίκαιο αλλά και την πολιτική των ΗΠΑ. Οι ΗΠΑ είχαν υποστηρίξει τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας που απαγόρευαν την κατάληψη των Υψιπέδων του Γκολάν και της Ιερουσαλήμ από το Ισραήλ. Ο Τραμπ τα ανέτρεψε όλα αυτά. ... Έκανε το ίδιο πράγμα με το Μαρόκο, αναγνωρίζοντας την κατάληψη της Δυτικής Σαχάρας από το Μαρόκο, κάτι που είναι κάπως ανάλογο με την παλαιστινιακή κατάσταση.

Αλλά η νέα κυβέρνηση, ειδικά οι ηγετικές προσωπικότητες όπως ο Ben-Gvir, ο Bezalel Smotrich, λένε απλώς στις Ηνωμένες Πολιτείες: «Χαθείτε από τα μάτια μας!» Ο Νετανιάχου έχει κάνει αρκετά δηλώσεις, λέγοντας: «Είμαστε μια κυρίαρχη χώρα, θα το κάνουμε Αυτό που θέλουμε.» Είναι η πρώτη φορά που η αντιπαράθεση είναι τόσο ξεκάθαρη και δεν είναι ξεκάθαρο πώς θα απαντήσουν οι Ηνωμένες Πολιτείες.

Πριν από δύο ή τρία χρόνια... μια εκπρόσωπος των ΗΠΑ στη Βουλή των Αντιπροσώπων, η Betty McCollum, εισήγαγε νομοθεσία που καλούσε τις Ηνωμένες Πολιτείες να επανεξετάσουν τη στρατιωτική βοήθεια των ΗΠΑ προς το Ισραήλ υπό το φως της νομοθεσίας των ΗΠΑ [η οποία] έχει παραβιαστεί τακτικά από τη βοήθεια των ΗΠΑ προς το Ισραήλ. Δεν έφτασε πολύ μακριά.

Μόλις πριν από λίγες μέρες, ο Bernie Sanders εισήγαγε νομοθεσία που ζητούσε την απαγόρευση της βοήθειας των ΗΠΑ στο Ισραήλ ... ζητώντας να διερευνηθεί η πιθανή σύγκρουσή του με τους νόμους των ΗΠΑ που απαγορεύουν τη στρατιωτική βοήθεια των ΗΠΑ σε οποιαδήποτε χώρα εμπλέκεται σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο IDF [ισραηλινός στρατός] εμπλέκεται ... οπότε αν γίνει έρευνα για αυτό, μπορεί να οδηγήσει σε συζήτηση σχετικά με τη νομιμότητα της βοήθειας των ΗΠΑ προς το Ισραήλ.

Λοιπόν, νομίζω ότι όλα αυτά θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μεγάλες αλλαγές στο μέλλον... Βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε ουσιαστικές αλλαγές στην κοινή γνώμη. Μπορώ να το πω μόνο από προσωπική εμπειρία, έχω δώσει ομιλίες, γράφω και ούτω καθεξής για θέματα Ισραήλ-Παλαιστίνης. Μέχρι πολύ πρόσφατα, έπρεπε να έχω αστυνομική προστασία αν μιλούσα σε μια πανεπιστημιούπολη λόγω του βίαιου ανταγωνισμού των φιλο-ισραηλινών δυνάμεων. Η αστυνομία επέμενε να με πάει στο αυτοκίνητό μου μετά από μια συζήτηση λόγω της απειλής. Ακόμη και στη δική μου πανεπιστημιούπολη, η αστυνομία της πόλης και η αστυνομία της πανεπιστημιούπολης θα ήταν εκεί αν έδινα μια ομιλία. Αυτό άλλαξε ριζικά.

Το σημείο στο οποίο άλλαξε είναι εύκολα αναγνωρίσιμο: Operation Cast Lead (σσ. κωδικός "Επιχείρηση Συμπαγές Μολύβι" της επίθεσης στη Λωρίδα της Γάζας _2008-2009, 27-Δεκ-2008, όταν το Ισραήλ πραγματοποίησε ρίψεις πυραύλων και όλμων από αέρος, με το κωδικό όνομα,).

Ήταν τόσο βάνουσο, βίαιο, οι νέοι δεν θα το άντεχαν άλλο. Νομίζω ότι αυτό ήταν ένα πραγματικό σημείο καμπής. Θα μπορούσατε να το δείτε πολύ καθαρά όπως στις συνομιλίες στις πανεπιστημιούπολεις, ...

Ακόμη και οι έντονα φιλο-ισραηλινές πανεπιστημιούπολεις όπως το Brandeis University ... άλλαξαν. Αυτές είναι συμπεριφορές νεότερων ανθρώπων που πρόκειται να έχουν μεγάλη επίδραση σε όλους μας στο μέλλον. Άρα δημιουργούνται συγκρούσεις. Δεν το βλέπετε ακόμα στην πολιτική, αλλά νομίζω ότι μπορείτε να δείτε τις απαρχές του.

Al Jazeera: Έχετε επικρίνει το Ανώτατο Δικαστήριο του Ισραήλ επειδή θεωρεί το Ισραήλ κυρίαρχο κράτος του εβραϊκού λαού... αλλά όχι ως κράτος των πολιτών του. Ταυτόχρονα, έχετε σημειώσει περιπτώσεις όπου το δικαστήριο προστάτευσε τα δικαιώματα των Παλαιστίνιων, όπως η υπόθεση του 2000 στην οποία το δικαστήριο έκρινε ότι οι οικισμοί Katzir που χτίστηκαν μέσω της Εβραϊκής Υπηρεσίας για το Ισραήλ δεν μπορούσαν να νομιμοποιηθούν τις διακρίσεις σε βάρος του παλαιστινιακού ζευγαριού. [Το δικαστήριο έκρινε ότι οι Παλαιστίνιοι δεν μπορούσαν να αποκλειστούν από την κοινότητα] Ποια είναι η συνολική σας εντύπωση για το δικαστήριο;

Τσόμσκι: Το Ανώτατο Δικαστήριο του Ισραήλ ... έχει ένα αρκετά καλό ιστορικό όσον αφορά τους Εβραίους πολίτες του Ισραήλ. Όσον αφορά τους Παλαιστίνιους στο Ισραήλ, όχι και τόσο.

Υπάρχουν μερικές περιπτώσεις, όπως αυτή που αναφέρατε στο Katzir, αλλά παρατηρήστε ότι ήταν το 2000. Το 2000, για πρώτη φορά, το δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ένας διακανονισμός δεν μπορεί να αποκλείσει τους Ισραηλινούς πολίτες που είναι Παλαιστίνιοι. Είναι πολύ σοκαριστικό που είναι τόσο αργά. Και μάλιστα, προφανώς η κοινότητα στο Katzir έχει βρει τρόπους να αποφύγει την απόφαση.

Νομίζω ότι οι οικογένειες των Παλαιστίνιων δεν μπόρεσαν καν να έρθουν για μισή ντουζίνα χρόνια και άλλα μέσα είχαν στηθεί για να προσπαθήσουν να βρουν τρόπους να παρακάμψουν την απόφαση.

Ωστόσο, εντός του ίδιου του Ισραήλ, το δικαστήριο είναι –δεν είναι υπεράνω κριτικής– αλλά έχει ένα αρκετά αξιοπρεπές ιστορικό. Όπως είμαι βέβαιος, ξέρετε, υπήρξε κριτική, ο Moshe Negbi, ο κορυφαίος Ισραηλινός δημοσιογραφικός ανταποκριτής για νομικά θέματα... ασχολήθηκε κυρίως με θέματα διαφθοράς και ούτω καθεξής, αλλά μίλησε επίσης για τον τρόπο με τον οποίο χειρίζονταν τα παλαιστινιακά ζητήματα στο εσωτερικό του Ισραήλ.

Στα κατεχόμενα... το δικαστήριο έχει απαίσιο ιστορικό. Το Ανώτατο Δικαστήριο του Ισραήλ είναι το μόνο δικαστικό όργανο στον κόσμο που δεν αναγνωρίζει ότι υπάρχει κατοχή... είναι απλώς ... εδάφη που διοικούνται. Αυτό έχει απορριφθεί από το Παγκόσμιο Δικαστήριο, κάθε κυβέρνηση που γνωρίζω, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Πολιτειών, του Ερυθρού Σταυρού. Όλοι διαφωνούν με το Ισραήλ και το Ανώτατο Δικαστήριο του πηγαίνει πακέτο με την κυβέρνηση έχοντας εγκρίνει τακτικά παράνομους εποικισμούς, παράνομα κατοχικά μέτρα, βάνουσους περιορισμούς στους Παλαιστίνιους στα κατεχόμενα εδάφη, σχεδόν καθημερινά περιστατικά βίας. Μερικές φορές καθυστερεί λίγο τη δράση. Όμως η μεγάλη εικόνα είναι συγκλονιστική _ πάντως είναι μια διχασμένη ιστορία.

Al Jazeera: Υποστηρίζετε εδώ και καιρό μια διεθνή λύση στην ισραηλινο-παλαιστινιακή σύγκρουση των δύο κρατών που να βασίζεται στη διεθνή συναινέση ως το μόνο εύλογο σκαλοπάτι. Εξακολουθείτε να πιστεύετε ότι αυτή είναι η πιο επιθυμητή λύση;

Τσόμσκι: Λοιπόν, υπάρχει τώρα μια μεγάλη ουσιαστική συζήτηση μεταξύ της διεθνούς συναινέσης των δύο κρατών και μιας εναλλακτικής λύσης ενός κράτους που υποστηρίζεται όλο και περισσότερο από πολλούς σχολιαστές, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν αρκετά γνώση όπως στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπως ο Ian Lustick για παράδειγμα.

Αλλά κάτι δεν πάει καλά με αυτή τη συζήτηση. Παραλείπει μια τρίτη εναλλακτική, δηλαδή αυτή που εφαρμόζεται συστηματικά από το Ισραήλ, από το 1969 περίπου και είναι η δημιουργία ενός «Μεγάλου Ισραήλ», το οποίο θα κυριαρχήσει αφήνοντας έξω τις εστίες του παλαιστινιακού πληθυσμού.

Έτσι, το Ισραήλ δεν θέλει να ενσωματώσει τη Ναμπλούς σε αυτό που θα είναι το «Μεγάλο Ισραήλ». Πρέπει να διατηρήσει μια μεγάλη εβραϊκή πλειοψηφία σε ένα ρατσιστικό, εβραϊοκρατούμενο κράτος. Αυτό σημαίνει να κατακτήσεις την κοιλάδα του Ιορδάνη, να διώξεις τον εκεί πληθυσμό. Χρησιμοποιείται το ένα ή το άλλο πρόσχημα... και μετά μετατρέπονται όλα σε εβραϊκούς οικισμούς. Καταλαμβάνουν πόλεις βαθιά στη Δυτική Όχθη όπως το Maale Adumim, που χτίστηκε κυρίως τη 10ετία του 1990, επιδοτούμενη από το κράτος ως pleasant housing ευχάριστη κατοικία... Μπορείτε να πάτε από την επιδοτούμενη βίλα σας στο Maaleh Adumim στη δουλειά σας στο Τελ Αβίβ και να μην ξέρετε καν ότι υπάρχουν Παλαιστίνιοι. Μέχρι στιγμής, οι Παλαιστίνιοι που έχουν απομείνει στις περιοχές που το Ισραήλ ενσωματώνει και σχεδιάζει να καταλάβει είναι χωρισμένοι σε... περίπου 160 μικρούς θύλακες που περιβάλλονται από ισραηλινές δυνάμεις.

Οι οποίες δεν επιτρέπουν στους Παλαιστίνιους να περιποιούνται τις καλλιέργειές τους, να φροντίζουν τα ζώα τους και μαζεύουν τις ελιές τους και ούτω καθεξής, βασικά φυλακισμένοι.

Και η ιδέα είναι να προσπαθήσουμε να δούμε αν μπορούμε να τα ξεφορτωθούμε με κάποιο τρόπο, να τους κάνουμε να φύγουν από τις αφόρητες συνθήκες. Εν τω μεταξύ, πρόσφατα, μόλις πριν από λίγες μέρες, η ακροδεξιά εθνικιστική θρησκευτική κυβέρνηση, επέκτεινε το δικαίωμα του ισραηλινού εποικισμού στη βορειοδυτική Δυτική Όχθη, αυτό που το Ισραήλ αποκαλεί Δυτική Σαμάρεια... [επιδιώκοντας] να ενσωματώσει στο Ισραήλ οτιδήποτε εκτιμάται για το Ισραήλ εντός τα κατεχόμενα. Η Ιερουσαλήμ τώρα είναι ίσως πενταπλάσια από ό,τι ήταν ιστορικά, καταλαμβάνοντας τα γύρω χωριά για να εξασφαλίσει την εβραϊκή πλειοψηφία. Υπάρχουν μηχανισμοί, αργά, βήμα προς βήμα... ώστε τώρα, οι νεαροί Ισραηλινοί δεν γνωρίζουν καν ότι υπάρχει πράσινη γραμμή.

Εάν θέλετε να μιλήσετε για μακροπρόθεσμα αποτελέσματα, δεν μπορείτε να μιλάτε μόνο για ένα κράτος και δύο κράτη. Πρέπει να μιλήσετε για αυτό που συμβαίνει, «Μεγάλο Ισραήλ». Κατανοώ το σκεπτικό των υποστηρικτών του ενός κράτους, αλλά νομίζω... είναι σχεδόν αδιανόητο ότι το Ισραήλ θα συμφωνήσει ποτέ να αυτοκαταστραφεί και να γίνει πληθυσμός εβραϊκής μειονότητας σε ένα κράτος που κυριαρχείται από την Παλαιστίνη, κάτι που δείχνει η δημογραφία. Και δεν υπάρχει διεθνής υποστήριξη για αυτό. Τίποτα. Έτσι, η προσωπική μου αίσθηση είναι ότι οι πραγματικές επιλογές είναι το «Μεγάλο Ισραήλ» ή η μετάβαση προς κάποιο είδους συμφωνία δύο κρατών. Συχνά υποστηρίζεται ότι αυτό είναι πλέον αδύνατο λόγω του τεράστιου έργου διευθέτησης. Ίσως, ίσως όχι. Νομίζω ότι εάν οι Ηνωμένες Πολιτείες επιμείνουν, αποφασίσουν να συμμετάσχουν στον υπόλοιπο κόσμο στην υποστήριξη κάποιου είδους διευθέτησης δύο κρατών, όχι μόνο ρητορικά, αλλά στην πράξη, το Ισραήλ θα βρεθεί αντιμέτωπο με μια πολύ σοβαρή απόφαση.

Πρέπει να κοιτάξετε πίσω και να δείτε ποια ήταν η ισραηλινή πολιτική τα τελευταία 50 χρόνια. Επιστρέψτε στη δεκαετία του 1970... όταν ελήφθησαν οι βασικές αποφάσεις. Τότε, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ συζητούσε ένα ψήφισμα που ζητούσε την ίδρυση δύο κρατών, στα διεθνή σύνορα, ίσως κάποιες μικρές τροποποιήσεις, αλλά διευθέτηση δύο κρατών στην οποία υπάρχει εγγύηση για το δικαίωμα κάθε κράτους να ζει ειρηνικά και ασφάλεια εντός ασφαλών και αναγνωρισμένων συνόρων.

Το Ισραήλ αντιτάχθηκε με πάθος. Ο Γιτζάκ Ράμπιν, εκπρόσωπος στον ΟΗΕ, το κατήγγειλε με οργή. Το Ισραήλ αρνήθηκε ακόμη και να παραστεί στις συνεδρίες. Υποστηρίχτηκε από την Αίγυπτο, την Ιορδανία, τη Συρία, τα λεγόμενα «κράτη αντιπαράθεσης». Υπάρχει ένα μακρύ διεθνές ρεκόρ, ψήφοι στη Γενική Συνέλευση για παρόμοια ψηφίσματα, ψήφοι όπως 150 κατά 3, ΗΠΑ, Ισραήλ και εξαρτώμενα από τις ΗΠΑ κράτη. Το Ισραήλ αποφάσισε στη δεκαετία του 1970, πήρε μια μοιραία απόφαση να επιλέξει την επέκταση αντί της ασφάλειας. Λοιπόν, αυτό σήμαινε ότι το Ισραήλ εξαρτιόταν για την ασφάλειά του και την υποστήριξή του από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Αυτό είναι το παζάρι. Εάν επιλέξετε την επέκταση από την ασφάλεια, εξαρτάστε από ένα ισχυρό κράτος. Εάν οι ΗΠΑ αλλάξουν την πολιτική τους, το Ισραήλ έχει δύσκολες επιλογές να κάνει.

Al Jazeera: *Λίγοι διανοούμενοι έχουν προκαλέσει μεγαλύτερη διαμάχη από εσάς. Έχετε μετανιώσει για κάποια από τις θέσεις που πήρατε ή δεν έχετε λάβει σχετικά με την υπεράσισή σας;*

Τσόμσκι: Επειδή δεν έχω πάρει, ναι. Δεν θα ανακαλούσα αυτά που πήρα, αλλά υπάρχουν πολλά πράγματα που έπρεπε να κάνω και δεν έκανα. Ήμουν, σύμφωνα με τα πρότυπα των ΗΠΑ, πολύ νωρίς αντίπαλος του πολέμου του Βιετνάμ. Έγινα αρκετά ενεργός στην αντίθεσή μου στον πόλεμο στις αρχές της δεκαετίας του 1960... αλλά ήταν πολύ αργά. Θα έπρεπε να ήταν 10 χρόνια νωρίτερα όταν οι ΗΠΑ άρχισαν να υποστηρίζουν τη γαλλική προσπάθεια να ανακατακτήσουν την πρώην αποικία τους και, όταν οι Γάλλοι απέτυχαν, οι ΗΠΑ ανέλαβαν, υπονόμισαν τις Συμφωνίες της Γενεύης, ίδρυσαν ένα κράτος-πελάτη στο νότο που σκότωσε 60 ή 70.000 άτομα. Τότε έπρεπε να ξεκινήσει η διαμαρτυρία. Μέχρι το δεύτερο μέρος της δεκαετίας του 1960, δεν υπήρχε πραγματικά οργανωμένη αντιπολίτευση. Αυτό ήταν εγκληματικό και έπρεπε να το είχα ξεκινήσει νωρίτερα, το ίδιο και σε άλλα πράγματα.

Πάρτε το Ισραήλ, το κύριο θέμα της ζωής μου από την πρώιμη παιδική ηλικία. Άρχισα να μιλάω δημόσια για την εγκληματική φύση των ενεργειών του Ισραήλ το 1969 – θα έπρεπε να ήταν πολύ νωρίτερα. Ήμουν εξοικειωμένος με την καταστολή του παλαιστινιακού πληθυσμού στο Ισραήλ. Το είχα δει από πρώτο χέρι... Το 1953, έζησα στο Ισραήλ για μερικούς μήνες σε ένα κιμπούτς, το οποίο εκείνη την εποχή ήταν η βάση για την προσέγγιση της αραβικής κοινότητας και της παλαιστινιακής κοινότητας. Ήξερα ελάχιστα αραβικά ώστε να μπορώ να παρακολουθώ τη συζήτηση. Και πήγαινα, ταξίδεψα μερικές φορές με το άτομο στο κιμπούτς που διεύθυναν την αραβική δράση... Πήγα μαζί τους στα χωριά, άκουσα τα παράπονα χωρικών ότι δεν μπορούσαν να διασχίσουν το δρόμο για να μιλήσουν σε ανθρώπους σε ένα φιλικό κιμπούτς, εκτός και αν είχαν άδεια να περάσουν το δρόμο.

Μπορούσα επίσης να δω τις πράξεις καταστολής και ... προσβολής του μη Ασκενάζι Μαροκινού εβραϊκού πληθυσμού. Όλα αυτά έπρεπε να έχουν συζητηθεί. Δεν ασχολήθηκα παρά μόνο μετά τον πόλεμο του '67 .. και το Ισραήλ ξεκίνησε τις πολιτικές του εποικισμού και ανάπτυξης στα κατεχόμενα, οι οποίες επεκτάθηκαν και οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση. Ήμουν πολύ ήπιος στην κριτική μου και πολύ αργά.

Al Jazeera: Ο Abraham Joshua Heschel (σσ. Αβραάμ Τζόσουα Χέσελ Εβραίος ραβίνος, εκ των ειρηνιστών της ιστορίας, που υιοθέτησαν αυτή τη φιλοσοφία λόγω των θρησκευτικών τους πεποιθήσεων), ο οποίος επίσης αντιτάχθηκε σθεναρά στον πόλεμο στο Βιετνάμ, όρισε τον νάβι [προφήτη] ως «ένα άτομο αγωνίας του οποίου η ζωή και η ψυχή διακυβεύονται σε αυτά που λέει, αλλά ήταν επίσης σε θέση να αντιληφθεί τον σιωπηλό αναστεναγμό του ανθρώπινη αγωνία». Καθώς άλλοι αναλογίζονται την καριέρα σας, θα ήταν σωστό να περιγράψετε τον Νόαμ Τσόμσκι ως ναβι;

(σσ. ιστορικά, τα επώνυμα εξελίχθηκαν ως ένας τρόπος για να ταξινομηθούν οι άνθρωποι σε ομάδες - κατά επάγγελμα, τόπο καταγωγής, φυλή, πατρωνία, καταγωγή, ακόμη και φυσικά χαρακτηριστικά _όπως πχ. κόκκινα μαλλιά).

Τσόμσκι: Τι είναι το ναβι; Είναι μια ασαφής λέξη σκοτεινής προέλευσης. Μάλλον ακκαδικός δανεισμός, αλλά κανείς δεν ξέρει με βεβαιότητα. Οι άνθρωποι που ονομάζονταν πανιέν ήταν σχεδόν ανάλογοι με αυτό που σήμερα θα μπορούσαμε να ονομάσουμε αντιφρονούντες διανοούμενους. Ήταν άνθρωποι που καταδίκάζαν τη γεωπολιτική ανάλυση, προειδοποίησαν ότι οι Κακοί Βασιλείς οδηγούσαν τον εβραϊκό λαό στην καταστροφή, καταδίκασαν τα εγκλήματα και τη βαρβαρότητα των βασιλιάδων, καλούσαν σε έλεος για τις χήρες και τα ορφανά.

Σχεδόν το φάσμα των πραγμάτων που ονομάζονταν αντιφρονούντες διανοούμενοι, και αντιμετωπίστηκαν όπως συνήθως οι διαφωνούντες –λοιπόν, αυτό είναι γνωστό, έχει τη δική του απήχηση σε όλη την ιστορία μέχρι σήμερα. Προφανώς δεν είναι όπως πριν από 2.500 χρόνια, [είναι] ένας διαφορετικός κόσμος... [αλλά] κάποια παρόμοια χαρακτηριστικά.

Al Jazeera: Υπάρχει κάτι στο σπίτι σας που είναι φυσικό αναμνηστικό από ένα από τα ταξίδια σας στο Ισραήλ και την Παλαιστίνη; Και τι αντιπροσωπεύει;

Τσόμσκι: Λοιπόν, έχω ένα φυσικό αναμνηστικό. Το παρέλαβα από τον προσφυγικό καταυλισμό Kalandia ενώ ο καταυλισμός ήταν υπό στρατιωτική απαγόρευση κυκλοφορίας κατά την πρώτη Ιντιφάντα. Με μερικούς φίλους, Ισραηλινούς, Παλαιστίνιους φίλους, κατάφερα να δουλέψω μέσω της στρατιωτικής απαγόρευσης κυκλοφορίας, μέσα από έναν πίσω δρόμο. Μπορέσαμε να περπατήσουμε γύρω από τον καταυλισμό για λίγο πριν μας πάρει είδηση μια ισραηλινή περίπολος.

Μίλησα με ανθρώπους που ήταν κλειδωμένοι στα σπίτια τους εκεί, πάνω από τους φράχτες. Πήρα κάτι σαν κάνιστρο -δεν είμαι αρκετά ειδικός στρατιωτικά για να σας πω τι ήταν, υποθέτω ότι ήταν ένα δακρυγόνο - που έμεινε από τις ισραηλινές δυνάμεις που του επιτέθηκαν. Αυτό λοιπόν είναι ένα ενθύμιο, μιας όχι ευχάριστης περιόδου.

Al Jazeera: Και τι αντιπροσωπεύει;

Τσόμσκι: Αντιπροσωπεύει τη σκληρή, βάνουση καταστολή... στα κατεχόμενα εδώ και πάνω από 50 χρόνια, με αυξανόμενη βία ... Υπάρχουν σχεδόν καθημερινά περιπτώσεις ενός ή του άλλου είδους βίας, εκφοβισμού, καταστολής... Παρακολούθηση των Ισραηλινών Στρατών, μερικές φορές συμμετέχοντας. Πηγαίνεις σε ένα μέρος όπως η Χεβρώνα, είναι σοκαριστικό να το βλέπεις.

Και η Γάζα φυσικά, είναι πολύ χειρότερη. Βρέθηκα στη Γάζα... ανάμεσα σε κάποιες από τις ισραηλινές επιθέσεις. Είναι ένα... επαίσχυντο έγκλημα... Πάνω από δύο εκατομμύρια άνθρωποι βασικά φυλακισμένοι. Δεν υπάρχει πόσιμο νερό, το ενεργειακό σύστημα, τα συστήματα αποχέτευσης καταστράφηκαν από την ισραηλινή βία. Οι ψαράδες δεν μπορούν να πάνε περισσότερα από μερικά χιλιόμετρα έξω από τα μολυσμένα από λύματα νερά: Ισραηλινές κανονιοφόροι τους κρατούν μέσα. Αυτό είναι ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα της σύγχρονης περιόδου. Τα υψώματα του Γκολάν. Κανείς δεν μιλάει πια γι' αυτό. Μόλις αναλήφθηκε κατά παράβαση της ομόφωνης απόφασης στο Συμβούλιο Ασφαλείας που ακύρωσε ο Τραμπ. Όλα αυτά είναι το σημερινό Ισραήλ...

<https://youtu.be/dn2s-AFdB-Q>

<https://youtu.be/bXJxEH6JMx0>